

som bonden må betale for beskyttelsen. Vi blir heller ikke "beskyttet" gratis; vi merker dagstøtt hvordan rekningen viser.

Dette er den nye tids historiske tradisjoner!

Men det er en veseneforskjell. Vi er tvunget inn i dette forhaldet; og vi motarbeider det daglig. For vi er ikke middelalderens vennlyste bønder, men et av det 20. århundres fremste og best opplyste kulturfolk. I kulturens og menneskerettighetens navn fører vi vår kamp; de er vår ryggrad. Derfor vil de få aldri bli flere enn de få: de kulturlose, barbarene. Det er vi som läger historie nå; vi har ansvaret for hvordan den skal se ut; vi kjenner ansvaret.

Tilslutt enda litt historie. Maroleons aviser skrev da han sto på høyden av sin makt: "Det som nå skjer, vil bestemme Europas historie for tusen år framover." - Velkommen igjen! Maroleons tusen år varte til 1815 - Waterlopo.

xxxxxx

REKTOR HANS LØDRUP.

Rektor Hans Lødrup ved Berg høyere skole i V. Aker sendte 6. ds. ut en henstilling til lærerne om å ta tilbake sin utmeldelse av Norges Lærersamband. For dem som ikke kjenner rektor Lødrup er dette forbausende. Men for dem som kjenner ham er det meget naturlig. Han har lenge ventet seg nos slikt fra hans side. Samtidig som han utadtil har virket som en av de største jøssinger, har han i virkligheten vært en av de svakeste og mest ubereknelige menn på den norske front, sterkt i ord, gla i å opptre, men yngelig liten når det gjaldt å handle.

For å være rettferdig mot ham, må det tilføyes at hans høyver har vært fullstendig i ulage etter at han ifjor høst satt på Grini i 14 dager. Han ville da straks søke avskjed. "Min stilling som rektor er uholdbar", sa han.

Han har vært sykepermittert, og oppholdt seg nå som en nedbrutt mann på Gausdal Høyfjellshotell. Vi vet at Terboven oppholdt seg der samtidig med 17 Gestapo-folk. Vi kan da rekne ut hva som er foregått der i disse dager.

Den høyere skolos lærere har - for sakens skyld - dekket rektoren i denne tid og skjult hans svakheter. Men han har aldri hatt noen anseelse blandt dem. Hans henstilling svekker derfor ikke lærerne. Hans gemene forrederi tvertimot styrker dem. Det er en ny bekreftelse på at fienden hverver sine tilhengere blandt de svake og engjerrige, de som er gla i ære og pengar. Den norske lærerstand har ganske andre idialer. Forredriet bare styrker kirkens og skolens kamp mot nasismen. Det som har hendt er nemlig ikke noe verre enn at man er blitt kvitt en stakkars som lenge har hatt lyst til å løpe over til N.S. En forredrer har funnet hjem til sine egne.

Men kirkens, skolens og foreldrenes front står - urokkelig fast.
DEN SVIKTER IKKE!!!!!!

xxxxxxxxxx

Sverige.

Det norske folks innbitte motstand mot nasityranniet; lærernes, bispenes og prestenes og foreldrenes protestskriv mot N.S.-ungdomstjenesten, har vakt stor beundring i Sverige. De svenske aviser gir detaljerte beretninger om vår hjemmekamp. Stockholms arbeidere tilser våre i beundring.

xxxxxxxxxx

Den heteste flamme i nordmannens indre er hat mot tyranner, de store og mindre.

H. Wergeland.

- F R A M -

Mandag, 8. januar 1945.

---oo0oo---

Gestapo arbeider. - Bergen sover.

1945! Det 5.krigsåret. I fem lange år har vi vært under åket. I fem år har vårt folk følt preusserhælen - om ikke alle like tungt, så tungt nok! I fem år har Gestapo arbeidet for å kue vår motstandskraft, - og det er en gru å se hvor langt dens arm har nådd. Knapt en familie har unngått disse bestialske uhyrer, som skjuler seg bak navnet "Gestapo". Sorg og nød, død og ødeleggelse følger i deres spor. Flere hundre har de myrdet og tusener har de kastet i fengsel uten lov og dom, - og gjør det daglig. Norge er under åket ved inngangen til det nye året. Gestapo arbeider, og der er mange som hjelper dem. - Mangel, - og det ofte dem som kaller seg for "gode nordmenn". En samtale på et gatehjørne, en cafe eller en trikk, - et tilsynslatende uskyldig ord. Men Gestapos ører er lange! Den "uskyldige" samtalen er snappet opp. Gestapo arbeider! Tidlig en morgen kommer de, og en god nordmann blir tatt. Men ikke nok med det, - den ene arrestasjonen trekker flere med seg. -- Og årsaken var "en uskyldig samtale". -- Nordmann, nå er det på tide å holde kjeft! Bring ikke deg selv og andres liv i fare ved løst snakke. Help ikke Gestapo i deres arbeide!!

Uten Gestapo ville Tyskland for lengst vært ferdig. Oversikt prøver de å kue vår vilje til motstand, og de nyter alle midler. Særlig ynder de å bruke hydetoner, men det også å komme med trussler. Gestapos høyeste mål er å gjøre oss redde, likegyldige og slappe! - Bergensere, har Gestapo nådd sitt mål i vår egen by? Er det sant at den røke holdningen som Bergen var kjent for i de første krigsårene, er forsvunnet? - Er det sant at bergenserne undrar seg når det gjelder å følge paroler? - Er det sant at bergenserne er blitt likegyldige og slappe? - Er det sant at Bergen sover??

Dere må ikke ta det som en selvfølge at "FRAM" er til bare for å tilfredsstille deres nyhetstrang. Nei, avisens hovedoppgave er først og framst å sørge for at paroler og meldinger som den norske regjering og hjemmefrontens ledelse sender ut, blir kjent. Det er lesernes, bergenserne, oppgave å sørge for at parolene blir fulgt. Her er intet rum åpent for diskusjon om hvor vidt en parole skal tilgjengelig eller ikke. Er først en parole gitt, så skal den følges! En parole er ensbetydende med en militær ordre. Hver norsk mann og kvinne er i dag i krig mot undertrykkerne, mot okkupasjonsmakten, mot Tyskland, - og det er derfor enhver nordmanns plikt å følge de ordrer som blir pålagt ham, - enten de nå kommer direkte eller som paroler gjennom den frie presse.

VI INNSKJERPER den parole som tidligere er gitt em at ingen må kjøpe bøker fra NS-forlagene. Dette gjelder følgende forlag: Blix, Stenersen, Kaban, Norden, Atlantic og Centralforlaget. Gyldendal Norsk forlag og Noregs Boklag har nasistisk ledelse og ingen må kjøpe nye bøker fra disse forlag.

VIS SAMFUNDSEND - FØLG PAROLENE.

KONTINGENT TILL NÄRINGSAMBAND. Vi minner om at kontingenter o.l. ikke skal betales. - I disse dager er der kommet krav ("siste varsel" om betaling av "kontingent" til "Norges Industriforbund". Velg parolen - betalt ikke! Slutt opp om dem som ikke vil betale. Enkelte har dessverre i strid med parolen betalt ("eller deponert"), men husk hva hjemmefrontens ledelse i et lignende høve sa: "Det er det gode eksempel som skal følges, ikke det slette."

Nå gjelder det mer enn noensinne å holde sammen. Bidra ditt ved å følge parolen - og ved å hjelpe til at dine kolleger gjør det samme. Nyheter i den senere tid:

General Montgomery leder nå de alliertes motoffensiv på nordsiden av Ardennerskramspinget. Der er foretatt nye framrykninger, men tempoet er på grunn av dårlige værforhold og hard motstand nedsatt. Noe terrenget er vunnet tilbake mellom Saar og Rihnen. I Bartogneområdet har der i uken pågått harde kamper. Fredag ble det meldt at på en dag ble der slått tilbake 17 tyske motangrep. Fienden fortsetter sine harde støt på grensen av Pfals. - Amerikanerne har gjenerobret Aachen.

Kampene i n.v. Ungarn har i uken hatt en voldsom karakter. Tyskerne prøvde her å sette alt inn for å komme i kontakt med garnisonen i Budapest. De hadde en del framgang til å begynne med, men russene har nå greid å stoppe dem. I Budapest raser det en voldsom kamp om Operahuset, og forviiringen i byen er stor. - Den russiske regjering har anerkjent Lublinregjeringen som provisorisk polsk regjering.

I Italia har kanadierne slått tyskerne i et 3-dagers tanksslag. Byen St. Alberto er erobret. Tyskerne hadde 4 divisjoner i ilden. Kanadierne avanserer stadig videre.

Fredag opphørte enhver organisert motstand i Athen og Piræus. Lørdag ble meldt at all kamphandling er innstillet i disse byer. General Aleksander og statsminister Paul Mack Miller er kommet til Athen for å forhandle med regenter og andre.

Mr. Churchill med militære medarbeidere er nylig kommet tilbake til London etter et kort besøk i Frankrike, der han har konferert med bl.a. Montgomery, Eisenhower og De Gaulle. - Konferansen gjalt bl.a. gjenopprustningen av den franske hær, som er i rask vekst både når det gjelder tall og styrke. Etter utskrivningen av årsklassen 1943 teller haren 600.000 mann. De franske fabrikker framstiller 20.000 rifler hver måned.

En regner med at om lag 16000 norske politiske fanger sitter i tyske koncentrasjonsleirer, derav 4-5000 i Tyskland.

Det er nå oppdaget at en Paulson i sosialstyrelsen i Sverige har nyttet seg av sin stilling til å skaffe tyskerne en mengde opplysninger om politiske flyktninger og deres familier fra de besatte land. Paulson har hatt arbeide i det svenske politi som hadde til oppgave å holde øye med de politiske flyktningene. Han har stått i intim kontakt med den tyske spion Isenegren, og har gjennom ham gitt tyskerne opplysninger siden 1942. Han har bl.a. gitt detaljerte meldinger om norske diplomaters bevegelser. Rapporten fra det svenske politis forvar over norske flyktninger gikk direkte til Terboven. - Svenske aviser

kommenterer livlig arrestasjonen av Paulson, og der er meget opprørt over forholdet og peker på den store skade som dermed er påført flyktningene selv og deres påvrende heime. - Den svenske avis "Dagsposten" er satt under tiltale for å ha mottatt penger fra en fremmedmakt. En av redaksjonen, Hellander, har mottatt penger for å skrive artikler til fordel for Tyskland. - Rettsforfølgningen er nylig tatt til

SEND AVISEN VIDERE.

F R A M.

Mandag 19. mars 1945.

---ooOoo---

Våre mål.

I den proklamasjon Hjemmefrontens Ledelse sendte ut i mai ifjor, heter det bl.a. "Det vi ønsker å klarlegge er de særige norske forhold, som vi alene har ansvar for og herredømme over. Heller ikke på dette område er det ennå mulig å gå i detalj. Etter vår grunnlov er det folket selv som skal stikke ut den politiske kurs, etter fritt ordskifte, gjennom alminnelige valg så snart etter våpenstillsstanden som det er teknisk mulig. Men visse hovedpunkter kan stilles opp, som et uttrykk for de ønsker, håp og krav som alle gode nordmenn er nådd fram til gjennom kampårene:

1. Ett fritt uavhengig Norge.
2. Øyeblikkelig og full gjennoprettelse av demokratiet, vel! ytringsfriheten, rettssikkerheten og frie valg.

3. Opphevelse av alle politiske lover, forordninger og andre bestemmelser som er utfordrigget etter tysk ordre eller i tysk interesse. Administrative avgjørelser, dommer, utnevnelser o.l. som skyldes tyske eller NS myndigheter, prøves på helt fritt grunnlag av lovlige norske organer.

4. Øyeblikkelig løslatelse av alle politiske fanger og gjenninnsettelse av offentlige tjenestemenn som er fjernet fra sine stillinger av okkupasjonsmakten eller på foranledning av den eller av NS. Oppreisning og erstatning i den utstrekning det er mulig for dem som er blitt særskilt skadelidende som følge av inngrep fra okkupasjonsmakten eller på fra NS side.

5. NS-medlemmer og andre som har skadet norske interesser, eller skaffet seg uberettiget vinning under samarbeid med okkupasjonsmakten, straffes etter rettergang i betryggende former. Uberettiget krigsgevinst inndras til fordel for statskassen.

6. En målbevisst, viøynt politikk ned siktet på:
A) å trygge vår frihet, folkestyret og de demokratiske rettighetene
B) å gjennreise landets økonomi og produksjonskraft, snarest mulig sikre de nødvendige tilførsler utenfra og legge forholdene til rette for å utnytte fullt ut våre naturrikdommer og skaffe arbeid til alle,

C) å fremme solidariteten mellom klasser og befolkningsgrupper, og

D) å modvirke aktivt i det mellomfolkelige arbeide for å bygge opp en internasjonal rettsorden, fremme varebyttet landene imellom og skape grunnlaget for en varig og rettferdig fred..."

I tilslutning til proklamasjonen sendte regjeringen ut følgende: "Regjeringen gir sin fulle og hele tilslutning til dette opprop. Det er i det beste samsvar med deu uttalelser, henvendelser og opprop som regjeringen i disse 4 årene over London radio har latt gå ut til det norske folk."

Proklamasjonen er vel i samsvar vel også med hele det norske folks ønsker og krav. Det kan innvendes at det stilles opp bare generelle retningslinjer, som ikke antyder noe om løsning i de konkrente situasjoner. Hva skal f.eks. gjøres for å skaffe arbeid til alle? Men det er nettopp det norske folkets sak å bestemme, ikke regjeringens eller Hjemmefrontsledelsens. Du og jeg har viktige oppgaver også i denne overgangstiden. Det kreves grundige studier før vi er beredt til å gå til valgurnen. Vi spiller en viktig rolle når det gjelder å fremme solidariteten mellom befolkningens gruppene. Vi er med på å skape den opinion som blir avgjørende for Norges innsats i internasjonal politikk og for å trygge freden.